

Debrecen 1869

67-73. számig

a hírek

11-12. részt a híregből foglalkozunk

1869.

5. szám.

Szerda, július 7.

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 ft.

Három hónapra 5 „

Postán küldve:

Félévre 7 ft.

3 hónapra 5 „ 50 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlemény Hatvan-utca 1572. sz. házhoz a szerkesztőhöz hérmintve küldendők.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.

Terjedelmes és többszöri hirdetés alkuszertint

Ngiltér: 15 kr. soronként.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

Előfizetheti helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébutt a postahivatalok utján.

Politikai napi szemle.

— A „Patrie“ írja, hogy a császár pár nap előtt bizalmas beszélgetés közben, melyen a császári udvar több főhivatalnokja jelen volt, a Rouher ur beszédében foglalt intenciókat megerősítette, s kinyilatkoztatta, hogy a kormánynak az utóbbi választások eredménye folytán, minden aggály nélkül haladni kell a liberális reformok terén.

A „Constitutionnel“ azon híre ellenében hogy Izabella felhagyott a leköszönési szándékkal, a Mém. Diplomatique teljes határozottsággal állítja, hogy Izabella legközelebbi proclamatiót bocsat ki a spanyol nemzethez, melyben fiának az austuriai hercegnek javára lemond.

Néhány berlini lap azon híre, hogy Werther báró párisi követnek véglegesen kinevezett, a Kreuzzeitung által teljesen alaplatannak nyilvánítottatik, miután még semmi megállapodás nem történt; daczára ezen dementnek, bár a kinevezés még hivatalosan meg nem történt is, Werther bárót már párisi követképen lehet tekinteni.

A königráti utközet évnappja Berlinben ez uttal majdnem minden szokásos visszaemlékezés nélkül mult el.

Bismarck gróf szabadságotatása a berlini lapokban a legkülönfélébb magyarázatokra ad alkalmat. A „Nat. Z.“ előtt az látszik megjegyzéseméltónak, hogy azon ut és mód, melyszerint e szabadságolás kéretett és megadatott, Bismarcknek azon elhatározására mutat, hogy azon előterjesztésektől, melyek a legközelebbi országgyűlés által fognak tárgyalatni, s a melyeken most a kormány a legsürgösebben dolgozik, tökéletesen távol akar állani. Ezek a „N. D. All.“ szerint a miniszterelnök közreműködése nélkül állapítatnának meg.

A pápa azon kívánsága, hogy teljes zsinatot gyűjtsön maga köré össze, ugy látszik nem fog teljesedésbe menni. Némelyek nem akarnak megjelenni, miután nem helyeslik a syllabust, s ilyenek sokan vannak; mások meg nem mehetnek, miután nem hagyhatnak maguk helyett képesített helyetteseket, és sokan az idősebb főpapok közül az utazás fáradaimaival nem bátorzkodnak megküzdeni. Igy legfeljebb, a keleti egyesülteket is beleszámítva, a catholicus püspökségnek 500 tagjára lehet számítani. Ezen gyülekezetenek lehető határozományai ellen a porosz kormányhoz közel álló hírlapokban már előre ellenzék támadt. A Kreuzzeitung a zsinatnak egyáltalán azt tanácsolja, hogy politikai tárgyakkal ne foglalkozzék, s e következő szavakkal végzi erről szóló cikkét: „Rómában tudni kellene, hogy a kormányokra nézve is vannak bizonyos határok, melyeken túl, épen a béke kedvéért, az engedékenység nem mehet!“

A Pall Mall Gazettea római tudósítója írja, hogy ottani politikai körökben a legha-

tározottabban állittatik a mostani franciaia követnek Banneville marquisnak visszahivatása. A marquis egész belefáradt ez állásba, s nem régiben azon nyilatkozatot tette, hogy soha még oly megelégedéssel nem távozott állomásától, mint most Rómából. Dumont tábornok visszahivatásának lehetőségéről is beszélnek. — Ugyanazon tudósító szerint a pápa a zsinat emlékére érdemet veretett s abból minden püspök kap egyet. Azon hir, hogy a zsinat 1870. december havára halasztatik el, onnan veszi eredetét, hogy egy híres orvos kinyilatkoztatta, miszerint a zsinat a pápa egészségére nézve ártalmas fog lenni, miután jelenlegi izgatott állapotában azon veszélynek teszi ki magát, hogy a legesekélyebb oppositio esetére gutaütést kaphat. Ez okból határozta volna el a pápa magát arra, hogy a zsinatot a legközelebbi év decemberéig elhalasztassa.

Az egyiptomi alkirály, részint courtoisieből, részint a sultán iránti tekintetből Brüsszelben a legnagyobb ünnepélyességgel fogadtatott. A flandriai gróf nem jelent meg az elfogadáson a vasutnál, mint az előbb híresztelve volt, hanem ezt a király nevében Chazal tábornok fogadta, a porta követével és a török consullal, s a főbb hivatalok elnökeivel; innen udvari fogatokon kocsiztak a királyi palotáig. Másnap az alkirály és fia a flandriai grófnál reggeliztek, s azután Laeckenban a király által fogadtattak.

Konstansinápolyba azon hivatalos hir érkezett, hogy a franciaia császárné a sultánnal látogatást teend. A „Turquie“ szerint Eugenia október első napjaiban fog Konstansinápolyba érkezni. A Beglerbég vára fog a császárné számára berendeztetni. A császári herceg hir szerint kisérni fogná a császárnét, a ki aztán Stambulból Jeruzsálemen át fogja utját Egyiptomba a suezai csatorna megnyitásához folytatni.

Ujdonságok.

— A debreczeni (1849-ik évi) esata évfordulónapja augusztus 2-ka, közeledik. Husz éve lesz akkor azon gyászos időszaknak, mely e város lakosait, a romboló orosz seregek dúlásai folytán, vagyomukban és személyesszabadságukban keményen sújtotta. Husz éve lesz, hogy a kis honvédsereg, 10 annyi muszka ellen, hősielg vívott, majd elbukott, s egy része vérvél pocséltta meg a hazaszeretetet. Ott fekszenek ok, vegyesen az ellenség halottaival, a sirban, a hol az ellenségeskedés végkép megszűnik. — A kegyelet és részvét megkeresi ugyan évenként a helyet, hol a szabadság vértanui aluszszák örök álmukat és az emlékkerti jelvényről is lebeg feléjük az emlékezet fátyola; azonban mégis hiányzik sirjokról az emlék, mely méltó volna a vitéz

honvédekhez, s méltó volna Debreczenhez. Sőt a tér, a hol eltemetve vannak, kisszerű és alig hozzá férhető. — Figyelmeztetjük a városi előljáróságot és jelentékenyebb értelmiségű s vagyonu polgártársainkat, hogy a honvédsir díszítését kezdeményezőkkel segítsék elő. A tér körül, hol a sírok vannak, pár hold földet kellene megvenni s díszes temetővé alakítani, addig is, míg méltó emlékoszlop díszítheti. Lehetne tán részvényegyletet alakítani e célra; igaz, hogy csak szellemi osztalékra lehetne kilátásuk a részvényeseknek. Vagy az emlékkertvársulat karolhatná fel ezen ügyet. — Husz év mulva lehet már erről komolyabban is gondolkozni.

— Miután a m. kir. földmivelési, ipar és kereskedelmi ministerium a debreczeni új kereskedelmi és iparkamarához beválasztott elnököt és alelnököket megerősítette: a választást intéző központi bizottmány, a miniszteriumtól vett utasítás folytán a régi kamarának feloszlatása és a kamara iratainak s pénztárának átadása végett folyó hó 11-én vasárnap d. e. 10 órára a városháza nagy teremébe ugy a régi mint az új kamara bel és kültagjait közös végülésre meghivta.

— Zöldségpiacunk a városháztéren (hajdan: szabadságtér)oly meglepőn szép, hogy párszót alig találhatni; másutt szót szórva szokott elhelyeztetni; a zöldségvásár mig nálunk együtt van, a reggeli órákban valóságos élvezet ott sétálni; az üde levegő, a szemet is gyönyörködtető dus növényzet és viruló virágok mintegy felemelik a lelket, és megfrissítik a testet. De hányan nem élvezik e gyönyört?! Pedig e rögtönzött kis édenkertben annyi szép élővirág is megfordul. Méltó hát, hogy minél többen kívánczozanak, ágyaikból a reggeli órákban kikelvén, e panoráma megtekintésére, mit a közeli gyümölcs piac ez még inkább emel szépségében.

— Az ernyők még mindig eredeti állapotban pompáznak a boltok előtt, mikről megjegyeztük, hogy a járókelőknek akadályul szolgálnak. Ma is láttuk, hogy kerülgetik azok is, kiknek hatalmukban volna rendelkezni ezen akadály elhárításáról. Figyelemmel kísérszük e tárgyat tovább is.

— Többek panaszára említést teszünk arról, hogy a helybeli kupeczek és kofák mindent, mi az élelmi szerekből városunkba hozatik eladás végett, hirtelen kora hajnalban lefoglalnak, s a város közönsége aztán jó borsos árakon vásárolhat csak ezektől, mi által a nagy fogyasztó közönségre igen nagy anyagi kár háramlik, miután egészen a kupeczek és kofák önkényének vannak a fogyasztók az ár tekintetéből alávetve. A mint tudjuk létezik ez ügyre vonatkozólag valami rendszabály, mi ezen bevásárlásokat korlátozza, s kívánatos, hogy e rendszabály a nagy közönség érdekében minél szigorubban fogantositassék.

— A távirai hivatal és az igazság érdekében kinyilatkoztatjuk, hogy a lapunk 2-ik számában neheztelt táviratkézbesítés tárgyában nyomozás tétetvén, a távirat kézbesítése körüli késedelemben az illető szolgatálatott hibásnak; az azóta jött táviratok pedig részünkre kellő gyorsasággal kézbesítettek.

— Debreczen, pár évtized lefolyása alatt, igen nagyon haladt. Ezt a legfogultab ember is beláthatja. Amde a haladás mellett megvan elmaradásunk is.

Jut eszembe egy anekdota: midőn valaki hallva a menydörgést, fejét a szénaboglyába dugta, künn maradt részeivel semmit nem gondolva.

Igy vagyunk mi is!

A főpiacson, közel kirakott áton a gázlámpák közt igen kényelmesen sötétlünk; mellék-utcainkon — ősszel, télen és tavaszkor — pokoli sötétségben térdig érő sárban, vagyunk kénytelenek uszni

Volt eset, midőn mellékutczán lakó polgárok folyamodtak, hogy házaik előtt — a költségnek megtérítése mellett — pallózat létesíttessék. S mi volt ezen folyamodásukra a válasz? Egyszerűen csak az, hogy: „nincsen fa!” ... Nincsen fa? ... És vajon miért nincs???

Van „Zenedénk” — kell is — melynek alaptökéjéhez a város tetejére összeggel járult és jelentékeny áldozatokkal járul még mai napig is — hol gyermekeink, muzsikálni és énekelni tanulnak de nincs oly beteg-ápolóház, mely városunk igényeinek csak némi részleteiben is megfelelhessen. — Van ugyan nekünk „városi kórház” — guny névvel nevezgetett helyiségünk, pár szoba s néhány agyval ellátva, de amelyből a betegnek — igen-igen gyakran — feljavult állapotban ki kell jönni — helyszűke miatt: — Pedig emberemlékezet óta folynak először: hagyományozások egy újonnan építendő kórház alaptökéjére; második: büntetési pénzek, a városi kapitányi hivataltól: de az eredmény évtizedről-évtizedre késik. Ez tehát annyi Debreczennek, mint egy csepp víz a nagy Oceanban.

Van még e mellett nagyszerű s igen sok áldozatba került és folyvást kerülő színházunk mely büszkesége Debreczennek, de e mellett kell dolog- és zálogház is, ezek létesítése is már égető szükségé vált!

És vajon mi volna szükséges mindennek létesítésére?

Csupán „erélyes akarat!”

Erdei István, m. k.

Országgyűlési értesítő.

— A képviselőház XLIV-dik ülése jul. 6. d. e. 9 órakor. Elnök Somssich Pál. A kormány részéről jelen voltak: Andrassy Gy. gr., Lónyay M., Mikó I., Horváth B., Gorove, később Wenckheim br.

A múlt gyűlés jökönyvének hitelesítése után bejelenteli elnök a felsőbányai szabócéhnek ipartörvényre vonatkozó kerényet. Kossuth Pál a bodrogközi tiszaszabályozási-társulatnak kerényet nyújtja be, melyben a munkalátok erélyesebb folytatására megkivántató összeget az országos költségbe felvéteni kerik. W a h r m a n n Mór egy lipótvárosi lakos kerényet nyújtja at, ki az 1849-ben a cs. kir. hadsereg által szenvedett és 24,763 forintban megítélt kára megterését kerik. G a a l Endre a keszthelyi iparosok ipartörvényét sürgető kerényet terjeszti be. H e v e s s y Bertalan több gomori község, B o b é r y K. Czegled 670 polgára, M a t y u s U z o r a sz. lőrinczi val. ker. 338 polgára, R á k o c z y J. Fokthu 140 polgára, P. T o t h V. Luki községe, T i s z a Laszlo 367 lordai választó. I r a y i D. Baranya 7 községe, M a t k o v i c h T. Veszpremmegye 5 községe, K á l l a y Odón Szeged polgára. S i m o n y i Ernő újabb 616 posonyi polgar és a posonyi nemzeti kor kerényet nyújtják at, melyek mindnyaján a tárgyalás alatt levő tjavaslat elvetését is illetőleg a meggyereendezéssel együttesen tárgyalatni kerik. V o d j a n e r B e l a Tornamegye több községe kerényet nyújtja be, melyben ezek a tjavaslatot törvényerőre emeltetni kerik. Mindezen kervények a kervényi bizottsághoz utasítottak.

Ezután Jurka Bazil és Erkövy Adolf interpellatiókat terjesztettek elő: jelesen, Jurka Bazil az iránt interpellál: nevelésügyi miniszternek, van e tudomása arról, hogy M.-Szigeth oláh lakossai tömegesen szándékoznak átterni a göröggyesult vallásról a görög-keleti hitre, külső anyagi indokokból, s ha van tudomása erről, mikép kívánja ezt meggátolni? — Madocsanyi P. a horváth-szlavon-dalmát miniszterium költségvetéséről készült törvényjavaslatot az osztályokhoz, mielőbbi tárgyalás végett, kívánja utasítani. Elfogadták — Erkövy Adolfnak az iránti interpellatiójára, hogy szándékozik-e a miniszterium törvényjavaslatot előterjeszteni a tervezett vasutvonalonaknak állami kamatbiztosítás kívánásával köépítése tárgyában: a pénzügyminiszter feleli, hogy a közlekedési miniszterium tegnapi határozati javaslata által eléretik az interpellatió czélja. — Majláth István a vasuti bizottság részéről tesz jelentést, az ehcz utasított kervények felett. A jelentés a törvényjavaslatlall együtt napi rendre tűzetik.

Elnök jelenti, hogy Semsey Alb. és Klubus*) A múlt hibát egyszerre nem lehet helyrehozni. Szerk.

sitzky betegségük miatt felmentetni kerik magukat a delegátusság alul. Póttagok fognak helyettük a delegatióba küldetni.

A ház jul. havi költségvetése olvastatván fel, elnök ezzel kapcsolatban felemlíti, hogy midőn a ház ezt megszavazza, intézkedni kell egy szersmud arról is, hogy ezuttal is kettős díjt kapjanak a delegátusok. (Felkiáltások: Elég az egyszerű!) Megadatik. —

Ezután több bizottsági jelentés olvastatott fel, mire a ház a birói hatalom gyakorlásáról szóló tjavaslat feletti nevszerinti szavazáshoz fogott. A szavazás eredménye a következő: 400 igazolt képviselő közül igennel szavazott 203, nemmel 156, távol volt 40 képvis. E szerint a tjavaslat 47 szotóbbsséggel elfogadtatott, a részletes tárgyalás alapjául. A szaszok az ellenzékkel szavaztak.

Irányi D. a belügyminiszter által a királyi biztosok kiküldése tárgyában tett nyilatkozatra megjegyzi, hogy királyi biztosok küldése a parlamentarizmus felelős kormányval meg nem egyeztethető, és nem hiszi, hogy ő Felsége felhatalmazása formaszertű volna; a királyi biztosi kinevezést egyébiránt mindig ő Felségének kellene aláírni. E fontos kérdés tárgyalását, az ide vonatkozó iratoknak a ház asztalára letétele mellett, külön napi rendre kívánja kitűzteni. De a ház a miniszter feleletét tudomásul veszi.

Ezután következett a birói hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása Tisza K. az igazságszolgáltatásnak a közigazgatástól elválasztására vonatkozó 1-ső §-ra nézve — módositványt ad be, miszerint itt jegyeztessek meg, hogy a mennyiben ezen § ellen kivételnek lehet helye a rendőri és apróbb ügyekre nézve, atörvényhatóságok rendezésekor fog rendelkezés tétetni. Mire Horváth B. rá nem áll. hanem e módositványt a törvényhatóságok rendezése iránti tárgyalásra utalja. — Az alsóbb bírakra nézve a kinevezés helyet Tisza K. és Ghiezy Kálmán választást kívánják, a mi a fobb százados szokással és a nemzet geniusával egyezik. Deak Ferencz a kinevezés előtt az állambiroság által adandó véleményezést kívánja beigtattatni. H. Gal János a törvényhatóságok által teendő kijelölés folytatni kinevezést ajánlja. Szilágyi Virgil, Szaplonczay, Szilágyi Aron, Tisza K. indítványát pártolják. Az ülésnek 3 órakor lett vége, de a tárgyalt kérdések felett megállapodás nem történt.

P e s t, 1869. jul. 6.

Az országgyűlési baloldalak jó esélyei — kitünő erkölcsi vívmányai voltak mostanában.

Szegény kormánypárti lapok bezzel-lábbal dolgoznak, hogy a győzelem babérjaiból valahogy kitepessenek pár levelet, de biz az nem sikerül sehogysen.

Meg a jobboldali penmaragók corypheusa Pálly Albert is hirhedett „Esti lap”-jában csak sisiphusi munkát kísértett meg, — persze siker nélkül — hogy Aesop békájának szerepét a fénybogar ellenében eljátszsa.

T Á R C Z A.

A régi szerelem meg nem avul.

(Törvénytörési tárgyalás a bécsi bünyenyítő törvénytörés előtt 1869. jun. 30-án.)

— Körülből 18—19 évvel ezelőtt Schmitzbaum Francziska, egy betűöntő neje, férje egyik barátjára a gazdag fakeskedő és háztulajdonos Fortner Jánosra oly mély benyomást tett, hogy ennek a betűöntő családjára iránti jó indulata napról-napra növekedett, s Fortner a házaspárt, gyakori pénzzavaraik esetében, kisebb-nagyobb összeggel a legszivesebb készséggel segítette. — Francziska asszony férje barátját efolytán, a legőszintébb, s odaengedőbb barátsággal jutalmazta, míg férje az áldozatkész jó barát iránti hálától annyira át volt hatva, hogy azon szerzetreméltóságot, melylyel neje a kedves házibarat iránt viseltetett, a legtermészetesebbnek találta.

Boldog egyetértésben élt tehát a három személyből álló pár, több éven át, amidőn az elözékeny férj egyszer csak hirtelen búcsút vett az árnyékvilágtól. Most Fortner minden per nélkül belépett a meghalt férj jogába, míg az ő szerepét, mit eddig játszott, szívének hölgye egy vállalkozó szellemű francziának juttatá. E szegény francziával elhíthető a szép Francziska, hogy egyik fiának atya egy előkelő ur, valami máltai lovag, s hogy ez évente tetemes összeggel segítse őt. Ilyes és más eféle hazugságokkal sikerült rávenni imádóját, hogy az egy általa hamisított 5000 frtről szóló váltóra mint kibocsátó nevét aláírta. E mellett még egész sor mindenféle esineket követett el, s egymás után több ízben lett büntetve, tolvajlás, sikkasztás, csalás s más egyéb általa

elkövetett apróságokért 14 napi, 3—5 s 6 hónapi fogságra. 1865-ben már en gros üzte e veszedelmes foglalkozásokat, de ismét rajta kapatván, esalás miatt 2 évi nehéz fogsággal büntettetett. Amint e fogságból, melyet Neudorfban töltött ki, szabadon bocsáttatott, visszatért Bécsbe, s régi imádóját a fakeskedőt felkereste.

Fortner nem sokáig játszott a kérlelhetetlen, mert a neudorfi frisura (e feyintézetben a nők haját kurtára lenyírják), sokat tett Fannyja bájai emelésére. Tehát ő ismét forrón szerették egymást. De a szép Fanny, kit régebbi időről fennmaradt adósságai miatt a hitelezők folytonosan zaklattak, újra felhasználta a csalásra kinalkozó alkalmat, s Fortner nevére hamis váltókat állított ki, s azokat forgalomba is bocsátotta. Ilyen három hamis váltót, 50, 250 és ismét 250 ft értékben Fortner már be is váltott, amidőn a véletlen személyében az ördögnek kellett a már anélkül is eléggé kellemetlen dologba avatkozni. — Ugyanis egy 600 frtől szóló hamisítvány tulajdonosa f. évi május 9-én megjelent Fortner lakásán s bemutatva a 600 flos váltót. Ugyanazon perczen belép a szobába Fortner kedves életpárja, s a váltót meglátván, mindenáron tudni akarta, hogy honnan és kitől ered az. Fortner zavarában annyit mondott, hogy a váltót nem ismeri, hogy annak hamisítványának kell lenni. De alig hogy e szavakra feltékeny nő már csilapodni kezdett, amidőn a sátán újra beleártotta magát a dologba. A szép Fanny ugyanis levelet küldött Fortnernek, melyben a szerelem minden hatalmára kérte őt, hogy veszni ne engedje, hanem a váltót fizesse ki; de ezen levelet a levélhordó véletlenül nem a férjnek, hanem nejének adta át, ki is megtudván a tényállást, férjét kényszerítette, hogy az vele a rendőrigazgatóságához menvén, ott jelentést te-

gyen. Fortnernek neje kívánságába bele kellett egyezni, s így Fanny az országos törvénytöréshez, hamisítás miatt bevitetett, s a kereset ellene megindított. A vétkes nő megvallotta, hogy mindössze őt váltott hamisított, és pedig Fortner nevére, s hogy ezek közül Fortner már hármat visszaváltott, s hogy még csak kettő, egy 600 és 250 flos váltó van forgalomban, s hogy Fortner ezeket is bizonyosan visszaváltotta volna, ha azon kellemetlen véletlen esemény a titkot Fortner neje előtt fel nem fedezte.

A vádlott a tárgyalás folyamában, épen úgy, mint a vizsgáló-biroságnál és elismeri a hamisításokat, csupán azt jegyzi meg, hogy ő azon szilárd meggyőződéssel bocsátotta forgalomba a hamisításokat, hogy Fortner azokat, mint azt már többször tette, bizonyosan ki fogja fizetni.

A két károsult nő semmi kárpótlást nem kért, s egy nyilatkozatban tudatják a törvénytöréssel, hogy ok megbíznak Fortnerben, ki őket bizonyosan kifizetendi. — Különösen érdekes volt Fortner Jánosnak, mint tanúnak kihallgatása.

Egy tagbaszakadt kövér egyén, valódi példányképe a meggazdagodott fakeskedőknek, ki most már szorgalmának gyümölcsét élvezte, lépett a zöld asztal elébe.

Elnök: Ismeri ön e vádlottat? Tanu: Persze hogy ismerem. Elnök: Mióta ismeri ezen asszonyt? Tanu: Hát annak bizony van már vagy 18 éve, még a férjét is jól ismertem. Elnök: Vádlott azt állította, hogy az ismeretség régiebb, mint ön mondja? Tanu: A biz meglehet, én ugyan a miatt nem szaporítom a szót. Elnök: De ön nemcsak ismeretségben volt vele. Tanu: Viszonyom ugyan épen nem volt, hanem hát igen jól ismertem. Elnök: Ön tudja, hogy a vádlott a neudorfi feyházba volt elzárva, hát hogy tör-

Debrecen 1869

67-73. szám

a hírekről

11-12. rész a hely-
bél fejezetéről

Tegnap lapjában ugyan nagy fába vágta fejszéjét Pálffy ur. Egy cikkében ugyanis szerkesztő akart fehérré mosni s logikai következetlenséggel, — kardot rántva az igazságügyér mellett, ezt úgy igyekszik feltüntetni, mint aki a vádlottak padján ül, de igazsága érzetében a vádlottból vádló lón, ki az ostort elleni ellen fordítja. Aztán mikor már jól össze-vissza horvátozza (horvátzás = szidás) Pálffy ur az ellenzékét, azért hogy ez a nemzet jogait földadni nem hajlandó, kapja magát s azt kívánja a baloldaltól, hogy mutassa meg ez, hogy nincsen a reformoknak ellene; mert ok addig így meg amugy vádlóknak lépnek föl, mivel nem akarok — „mint a bünösök szoktak“ — mindig csak a mentegetőzést szorítkozni.

Perse itt mindenki tudja minő súlyt kell tulajdonítani ama sugalmazott eszméknek, melyek Pálffy ur tollát vezérlik, s hiru erőködéseit megmosolyogjuk, mint az oly prókátornak par force philippicáját, ki róka ravaszsággal védi ugyan védnözeinek ügyét, de az igazságtól áthatott bírák körmönfont mondatai által nem hagyják magokat tévútra vezetni.

Pálffy ur fölkiált: hol az a reform? „Allez! passez! Itt van „Nép-kör“ alakjában, mely vasárnap Pesten elvben meg is alakult s nemsokára életbelép a nemrég alakult „polgári kör“ rettenetes bosszúságára, állván ez dühös jobboldali egyénekből, kiknek zászlóvivői a minap furcsán „eszmadiát fogtak“ ama hirhedett bizalmi nyilatkozat által, melyet a kör összes tagjainak tudta nélkül pár ember hevenyészett s gyógyirul, a népszerűtlenség sebének hegesztésére bizonyos tekintélyes „ur“-nak küldött Barnum-féle reclamával, de a melynek mint emennek, nagyon csekély fogantatja lett. Ennek a „polgári kör“-nek méltó baszonkodására mondatott tehát ki a szabadelvű „népkör“ megalakítása. Jókai és Horn beszétek itt, s szabadelvű eszméktől áthatott lelkes beszédük roppant lelkesedéssel fogadtatt a nép által, melynek keblében a nemesnek magva megvan s csak józan lelkiismeretes kertész legyen. a jó mag, dus gyümölcsöt hoz. A legszebb rendben ment végbe e népgyűlés. Azonban a tisztabuzába is gyakran találni konkolyt, így ide is bevetődött e gyűlésre szabadelvű egyének képében pár izgága pecsovicus ur kiknek egyike bevallá, hogy 10 ft napdíjt kapott bizonyos helyről, csak azért, hogy izgágalkodjanak s a „Népkör“ létrehozását akadályozzák. De a küldönczök nagyon ügyetlenek voltak, mert legott közbotrányt idéztek föl s a gyűlés helyiségéből szépen kivezetettek. Beszéltek, hogy a három hivatalos vendégnek egyike a „Wanderer“ pesti levelezője lett volna. Na hiszen ha ez igaz volna majd ír is az dühös levelet a „Népkör“ alakító gyűlésre felől, mely pedig a legszebb rendben folyt le s oly újabb erkölcsi vívmánya ez a baloldali férfainak, melyre már nagy szükség is volt a türelmességet nem ismerő ellenfél ellensúlyozására.

Eszembe jut itt ama métely, mely mint a szerb tővis, a vidéken mindenütt hova-tovább elhatalmazott. Érttem a jobboldali szel-

lemű lapokat. Tekintsünk szét csak a két magyar hazában. Van-e csak egyetlen nagyobb város, hol kormány sugalmazta lapok ne támadnának. *) Bizonytalán egy sincs. És a baloldal megteszi-e mindent, hogy ez elemi csapásnak elejét vegye, hogy az oly lapok ellenében organumot állítson a métely elharapozásának megállítására? Sajnos nagyon keveset lendítünk. S ha akadnak is egyes lelkes hazafiak, kik az üggyől buzogva kilépnek a sikra és lapot inditnak, bizony csak „istenkísértés“ ez, mert mi közönyösök vagyunk s a nemes törekvést kelleen méltányolni nem tudjuk s engedjük, hogy az érdekünket képviselő tag vagy csak tengjen, vagy enyészszék el egészen.

Igy vagyunk. De e bajon segítenie kell a baloldali elveket valló igaz hazafiainak, mit ezek ugy tehetnek, ha consortiumot alakítva minden nagyobb vidéken egy-egy közlőnyt támogatnak, mely elvi meggyőződéseiknek tolmacsolója legyen s az ügyek állását ferdítlenül s leplezetlenül adja elő és oly eszméket fejtegetsen, melyek a közjónak ösvényére vezérlenek, a közösügyes politika sötét éjéből.

U—k.

A kassai löverseny.

Kassa, jul. 4.

(?) A felsőmagyarországi löverseny mult hó 27. és 29. nappain tartatott meg, pár év óta szokásos színhelyen, a kassai gyepen. Nem mondhatnám, hogy a közönség valami nagy érdekeltséget tanusított volna iránta. Nagy Széchenyink egyé- sítő szelleme hozta ez intézményt is létre. S épen azért nem igen tetszetik a szabadelvű s demokrat gondolkozásu hazafinak, ha látja, tudja s tapasztalja, hogy azon osztály, mely még most is csak a barótól szereti respectálni az embert, monopolizálja ez üdvös intézményt is saját nagy- és kisuri szeszélyeinek kielégítésére. **)

Ez az oka, hogy a helybeli s vidéki közönség nem igen törte magát az ünneplé latványosságai után. Azt említenem sem kell, hogy részt igen kevesen vettek benne. Annál nagyobb számmal volt képviselve a helybeli, közel s távol vidéki arisztokratia.

Szép idő kedvezése mellett folytak le a program pontjai szerint való versenyek.

A 27-in futottak között az első számú 100 aranyos allamdíjat nyerte Blaskovics Ernő „Zrinyi“-je, a másodikát, 100 forintot, Károlyi Gyula grf. „Brumstres“-e; a hölgydíjakat elnyerték: Szapary Iván „Coup d'etat“, és Forgách László gr. „Kory-Kory“ kancái; a nagy handicap-jutalmat nyerték: Széchenyi Béla grf. és Sztaray János grf. amaz „Honesty“ nevű lovával az első számú 800 forintot, ez az „Almos“-sal a másodikat; a jockey-klub első számú 500 forintos jutalmát nyerte Széchenyi Béla grf. „önkéntes“-e, a másodikat Blaskovics Ernő „Zrinyi“-je; az akadályversenyen győzedelmeskedtek Szapary

*) Eddig tudunkkal Debreczen kivétel. Szerk.

**) Mindenki jogosítva van részt venni; ha elvonnak nem panaszkodhatnak. Szerk.

Iván grf. a „Coup d'etat“, s Doetsch Mihály a „Broklesby“ nevű kancákkal.

A 29-ki második futtatás eredménye a következő: I) Allamdíj, első n. 200 arany, ny. Blaskovics Ernő, „Zrinyi“; más. sz. Széchenyi B. grf. „önkéntes.“ II) Tiszteletdíj Schalckháza Lipóttól, 100 ft. Moocsanyi Géza, „Quinquagesima.“ III) Handicap. Széchenyi B. grf. „Honesty“, Forgách L. grf. „Consideration.“ IV) kassai polgárdíj, els. sz. Blaskovics Ernő „Zrinyi“, Szapary J. grf. msd. sz. „Charley.“ V) Akadályverseny. Szapary J. grf. „Coup d'etat“, Forgách L. grf. „Charley.“ VI) Vigaszverseny, 200 ft. Forgách Kálmán grf. „Maniac.“

Mindkét napon volt még földművelők versenye is, melyre meglehetősen számmal jelentkeztek a közel faluk- és helységekbe. Az első napon ugyanazon földműves lón a nyertes, ki tavaly is messze elhagyta számos versenytársait. 29-én egy izraelita lovas nyerte a földművelők első díját.

A futtatásokat mindkét nap estebédje után fényes vigalom fejezte be. Részletet rólok nem említhetek, mert a „született törvényhozók“ hermetice elzárták a bárón alul álló emberek elől a bejárásokat. A kik bejuthattak, azt beszéltek, hogy igen sok szép contesse és baronesse volt jelen az ország csaknem minden vidékéből.

Végül fölemlíthetem, hogy a versenyek, ebédek s báljé élményeit Balázs Kálmán debreczeni népzene sz gyönyörű játékváltozata fűszerezte, becsületet s elismerést szerezve nyirettyűje által a Kárpátok alján is a nagy magyar alföld derék fővárosának, mely keblén ily kitünő népzene-kart táplál.

Nagyváradai szinkör.

(F. K.) Folyó hó 1-én Philippovits István jutalmaul adatott, Dálnoky Béni és neje Konti Fanny vendégek közreműködése mellett: „Nem tud olvasni“ bohózat 1 felv. Irta Grandjean, ford. Dálnoky; — „Férj az ajtó előtt“ vig operette 1 felv. Offenbachtól; — s végre: „Al Patti“ énekes bohózat 1 felvonásban 2 képlettel. Irta R. E. Klamme, fordította Dálnoky. Zenéjét írták többen. — Kedélyes est volt a mai, minek felette örvendünk mert a repertoire ily hosszú idő után most kezd, az igazat megvalva némileg emelkedni; ha soká tart-e, kétséget nem szenvedhet. — „Nem tud olvasni“ bohózatban Együd eredeti alakja és könnyű játékaival valóban kitünő hatást idézett elő. Az operette tetszett; minek oka abban rejlik hogy nemcsak Blaháné és Philippovits énekeltek szokott bravourral, hanem Gerecs is tul tett maga magán; szerepét jól tudta. éneke pedig tiszta, kellemes és biztos volt; Konti Fáni is kitünő terjedelmes iskolázott hangjával. Mindnygyen zajosan kitapsoltattak. — A végül előadott „Al Patti“ bohózat megérdemli, hogy röviden vizsgáljuk, mely a közönség kifáradt nevető izmait egész szentönkre tette. Természetesen a mű belbecsével nem bír. A bohózat rövid meséje a következő: Van egy Sebastian nevű nagybátya (P. Philippovits)

tént az, hogy amint onnan kiszabadult, ön vele ismét összekerült? T a n u: Felkeresett a szegény, s miután épen senkie nincs a világon, kért hogy ne hagyjam el, fogjam pártját, nekem pedig igen jó szívem van, s így szánalomból újra eljártam hozzá. (Nagy derűtlenség a hallgatóság közt.) E l n ö k: Hát aztán gyakran látogatta meg? T a n u: Minden héten egyszer. Néha gyakrabban; néha pár hétig felé sem mentem, már amint a kedvem tartotta. E l n ö k: Volt-e a vádlottnak havonként vagy hetenként valami bizonyos összeg meghatározva? T a n u: A biz nem volt. E l n ö k: A valomás szerint gyakran adott neki 200—300 ftot? T a n u: Egyszerre nem, hanem apródonként. E l n ö k: Ezenkívül ön több váltót, mit nevére hamisított, ki is fizetett? T a n u: Hisz azt már talán nekem kell legjobban tudni. E l n ö k: Három váltó fizettetett ki, egy 50 ftos és 2 db. 250 ftos. T a n u: Én csak egyet fizettem ki, a többire való pénzt átadtam Fannynek. E l n ö k: Aztán ön a vádlottat, midőn a törvényszék elibe behozatott, elkísérte s utközben pénzt is adott neki? T a n u: Ugyan kérem elnök ur, ne beszéljen ilyesmiket, hiszen ha ez kitalál jönni az újságba, a feleségem az eszét veszti! (Derűtlenség.) E l n ö k: Sajnálom, hogy ezen kérdést ismételnem kell, de az arra adandó felelet nagy befolyással leend a vádlott elítélésére. Hát elkísérte a törvényszékig s adott neki pénzt? T a n u: El hát s adtam is pár forintot. E l n ö k: Ismerte ön e vádlott viszonyait? T a n u: Csak úgy felületesen, különben mindig valami gazdag keresztanyjáról beszélt, a ki őt pénzzel tartja. Ez Kottelnére vonatkozott, kihez egyszer csak elmentem s kérdeztem tőle, hogy ugyan mennyivel tartozik neki Fanny? „Ő semmivel, hanem öntől 600 ftot kapok.“

— Tőlem? — kérdem én. — Igen öntől,

arra a váltóra! — Engem erre majd kitért a nyavalya, mert soha életemben semmiféle váltót alá nem írtam, bár igen nagy üzletet vezetek. — Én, váltót írtam alá? mondám, de már arra ime itt a Krisztus és Mária, kiknek képe a falon függ, eskuszom, az a váltó hamis! E l n ö k: Hát a Fletsernél levő hamis váltónak hogy jutott tudomására? T a n u: Hát a mint az első meg tudtam, mindjárt elmentem Fletserhez, s kérdeztem, hogy talán nála is van nekem váltóm? és Jézus Mária szent József, annal is csakugyan volt egy. Hanem az első majdnem az én aláírással volt, de ez egy cseppet sem hasonlított. — E l n ö k: Beváltotta volna ezen váltókat is, mint az előbbieket? T a n u: Hiszen azért hogy a többit beváltottam, csak nem azgyok arra kötelezve, hogy mind beváltsam? E l n ö k: Hát a bejelentés hogy történt? T a n u: Hát ugy, hogy az egyik a váltóval a lakásomra jött, s a feleségem is benn lévén a szobában, kérdezi, hogy miféle váltó az? Én megszeppentem, s mondám, hogy semmiről nem tudok semmit, a váltó hamis, én azt nem írtam alá. Más nap Fáni levelet írt, melyben mennyire földre kér, ne tegyem szerencsétlenné, fizessék ki a váltót. Ez a levél szerencsétlenségemre a feleségem kezébe jutott, a ki aztán fenyegtetett, hogy vele tüstént menjek a rendőrigazgatósághoz jelentést tenni, mert különben olyan lármát csap, hogy felfordul a ház, ugy hát elmentem vele a rendőrségre, s bejelenttem a dolgot. E l n ö k: És ha ezen váltó felesége kezébe nem jut, kifizette volna? T a n u: (Hallgat.) E l n ö k: E tekintetben nem kell nejjére gondolnia, mert most a törvényszék előtt áll s itt az igazat kell mondania. T a n u: De meg a feleségem mindent meg fog tudni azokból a... újságokból, melyek ezen tárgyalást mindenesre közölni fogják. —

E l n ö k: Hát kifizette volna, ha semmi közbe nem jön? V á d l o t t: Ó, bizonyosan kifizette volna, ha a felesége közbe nem jö. T a n u: Lám, hogy tudja, hogy milyen jó szívem van! (Derűtlenség.) E l n ö k: Tehát kifizette volna? T a n u: Ki, ha nem egészen is. V á d l o t t: Férjem életébe még nagyobb összegeket, 800 forintos váltókat is kifizetett. T a n u: Igen, mert a férje igen jó barátom volt. (Roppant kacaj.) E l n ö k: A karosítottak nem követelnek törvényes kárpótlást, miután azt hiszik, hogy ön őket kifizetendi.

Erre az elnök egy levelet olvas fel, melyet a vádlott befogatása előtt Nottknehez írt, s a melyben ez fordult elő: „Az öreg már igen sokat tett értelem, most azonban nem tehet, de ne tartson semmitől, ki fogja fizetni. Mielőtt elengedném magamat zártni, inkább gyermekemmel együtt a vízbe ölom magamat, s utolsó kéresem is az lesz Fortnerhez, hogy önt fizesse ki. Két év óta tehet adott nekem 2000 forintnal, s bizonyosan ez utolsó kéresemet is teljesíteni fogja. (Fortner arczán e hely felolvasasakor a megindultság jelei láthatók.)

Az államügyész a vádat fentartja, s a vádlott elítélését kéri. A védő ügyvéd Dr. R. nem ismeri be, hogy itt család forog fenn, mert az világos, hogy a vádlott bona fide meg volt győződve arról, hogy az, ki őt már oly sokszor kikíségette, e három váltót is ki fogja fizetni. Aztán mentő körülményül azt hozza fel, hogy Fortner e jelentéstételre ugyszólván kényszerítve volt.

A törvényszék, a hallgatóság nagy meglepésére elfogadta a védő által felhozott indokokat, s a vádlott felmentetett.

(Vége.)

ki, a tőle már 7-szer megszökött és komédiának beállított mokaöcsesét nyomozva egy faluba érkezik. A vendéglőben bizonyos Rosenduft színésznővel találkozik kitől a keresett fiu után kérdőzködik. Rosenduft (Hetényi Laura) kisasszony, a ki Sebastião előtt csak pár fertály órával érkezett, a színészek közül először is bizonyos Mayer nevezetével találkozott mivel már azelőtt szerelmi viszonyban élt s kiből ő az öreg ur öcsesét ismeri fel. Meg is egyeznek aztán abban, hogy a holnapi nagy hangverseny után fogja a k. a. régi kedvesét nagybátyja karjaiba vezetni. Ugyanakkor a színész társulat a vendéglőbe vetődik; s a direktor Ullman (Foltényi) nevét a könyvbe beírja; mire az együgyű szeles főpinczér (Együd) kihíreszteli, hogy a híres Ullman igazgató, társulatával megérkezett. A vándor igazgató látva azt, hogy e félreismerés csak társulata javára szolgál, — beletalálja magát a helyzetbe; és meg is igéri felkérések után a hangverseny tartását. Az igazgató most már azon törte fejét honan állítsa elő a művészeket? Hát társasága mire való? — és a tagokat felavatja szerepeikre, köztük Mayert is, kinek Patti kelle helyettesíteni.

Másnap szépszámú közönség jelen meg a teremben; minden körszék megtelik. Jelen van Sebastião ur is, ki alig tudta elgondolni mikép jöhet a faluba a világhírű Patti! De ime a hangverseny folyik és Patti tapsvihar közt énekel. Ekkor Sebastião — Rosenduft k. a. által figyelmeztetve hogy Patti nem más mint szőkevény öcsese, — felrohan az emelvényre, fölön csipi Patti-t és lehorjja igazgatótól együtt a megcsalt közönség rémitő bámolatára. Végül azonban látván azt, mily nagy hivatással bír öcsese a komédiázás: megbocsát neki és megengedi a színi pályán maradását, sőt megígéri neki, hogy ha illedelmes életet fog folytatni, pénzzel is segítendő. A megcsalt közönség szidalmak közt távozik, Bandelwurmral együtt a ki minden áron a taps miatt elszakított keztyűjének árát követeli. Ezzel vége az általános komédiának!

Dalnoky nélkül e bohózat Patti-ja nem is képzelhető; folytonosan szenvedélyvel játszott, alakítása felette jó volt, a dalokat pedig nőies utánozó hangon, trillák s futamokkal végezte összeszedve utánozó tehetségét; sokan a valódi Pattihoz igen hasonlóknak találták. — Nagy hahota és szűnni nem akaró tapssal fogadta közönségünk főleg Hegedűs Lajost, kitől a szótéljes értelmében az igazi Willmers mondhatni legkevésbé sem különbözött. Willmers állását, magatartását — természeténél fogva — hajlongásait tökéletesen utánzá és oly flegmaticke viselte magát, hogy a nevetés és csudálkozás véget alig ért. — Még Vizvárit kell kiemelniünk mint Bandelwurm non plus ultra személyesítőjét, és Philippovitsot, habár szerepe igen csekély terjedelmű volt is.

Szépszámú közönségünk derekasán kifáradva a sok nevetéstől, meglegedetten távozott, kifejezve óhaját e bohóságot újra láthatni. A váltózatosság kedvéért még Dalnokyt itt léte alatt ezélszerű is lesz ismétlése.

Junius 3-án: „Tíz leány és egy férj sem“ operette Souppétól és „Szilveszter-éj“ színmű 1 felv. Benedixtől adatott telt ház előtt. Ezuttal lépett fel e saison alatt először a régi emlékü komikus Szabó, Kakasfi szerepében, kitől elvárjuk hogy ezentul, — a nélkül is közeledvén jutalomjátéka, — gyakrabban fog működni.

Sziporkák.

— A főiskolai gymnasium tanárok méltán megérdemelt fizetés javítása még az aprísi superintendenciális gyűlésen megtörtént. De risum teneatis, meg az idén az utolsó házi eszednek bére 50 40 ftal emeltetett évenként, a t. tanár urak fizetése, tekintve azt hogy a tudomány igen tápláló eledel, melyből talán minden fizetés nélkül is meg lehet élni, 20 az husz o. é. forinttal emeltetett fejenként. Valjon hogy borják majd azt a roppant pénzt elköltem?

— A dualismus néha különös következményeket von maga után. Két gaz kőpé, ki már régóta sok dolgot adott a rendőrségnek, tolvajlás, betörés és csalás által zaklatván embertársait, nem régen a hűvösré került; az egyiket a bécsi országos törvényszék látta el szabad lakással, a másikat pedig valamelyik magyarországi törvényhatóság fogta pártját. Most mind a két jó madár itéletét várja; azonban, hogy elítéltesenek, szembesíttetni kellene őket, s épen itt a bukkenő. Az osztrák törvényszék vonakodik a maga jó madarát Magyarországra átküldeni; a magyar törvényszék ismét a magát nem ereszti, s inter duos litigantes, a két gonosztevő ül, ül, még pedig itélet nélkül. Csak majd megújja tán valamelyik fél a várakozást vagy legrosszabb esetben majd valami semleges területen confrontálják őket.

— **Monstrum.** Egy eszéki mészáros Sz. a mult heten Boszniában marhát vásárolt, s azokat Eszékre hajtatta Egy hasas tehát levágtatván, abban bonyu helyett egy természetes emberi fővel ellátott szörny született találtatott, mely szesbe tétetven a bécsi muzeumnak küldetett be. A paritás elvén legközelebb bizonyosan majd a mi muzeumunk fog Huetzingből vagy Modlingből valami természeti ritkaságot kapni.

Különfélék.

— Napoleon eszéki hír szerint augusztus hóban Corsika szigetére utazik, hogy 1-ső Napóleon 100 éves születésnapját megünneplje. Most azonban Bouller történetbúvár azt állítja, hogy a 19-ik század Attilája nem 1769-ben, hanem egy évvel előbb született, és ezt hiteles adatokkal is igazolja. Szerinte tehát Napoleon nem 1769-ben hanem 1768-ban is nem és Ajaccioban, hanem Cortéban s nem is Napoleon, hanem Nabuion névvel született. Hogy esudálkozhatunk tehát a világ, hogy egy Homernak születés, helye nem tudatik, hogy Nagy Károly törvényes születése még mindég kétségelt dolog a midőn az (egy század előtt született) Napóleonról sem tudni bizonyosan születése körülményeit.

— A legújabb amerikai lapok egy lancasteri esudaépítményről tesznek említést. A mult hóban nevezetesen ott egy három emeletes ház, melynek szélessége 30, magassága 40 láb, 19 1/2 óra alatt épített fel; az építés kezdete után három nappal a lakók már bele is költöztek — Szép, dolog csak akadon a ki elhagyja.

— **Nő postamester.** Lubauban a postamester özvegye letetven a postakadói vizsgát, férje helyére postamesternek kinevezetett s mult hó 25-ke óta önállóan vezeti a reá bízott hivatalt.

Bécsben jul. 24-én hírlap női ünnepély lesz. A város ünnepélyesen felszítottetik.

Külföld.

— Törökországi legújabb tudósítások szerint a porta tiltakozása az egyiptomi alkirály eljárása ellen, mely a diplomacia körökben eddig csak hírképen keringett, most tökéletesen megerősítést nyert. A diván ugyanis pár nap előtt a különböző hatalmasságok követeivel előszóval közölte azon jegyzék tartalmát, melyet ez ügyben a porta külföldi képviselőihez menesztetett. A porta egész határozottan roszolja az alkirály kezdeményezését, az európai koronás főnek a Suez esatorna megnyitásánál megjelenése ügyében, s a meghívásokat érvényteleneknek nyilvánítja. (non autorises et non avenues.)

— Madridban a Cortesek a kormányhoz azon kívánságát, hogy a még nem tárgyalt költségvetés három hónapra érvényben, lépjen helyben hagyják. A belügyminister egy interpellációra adott válaszában kinyilatkoztatja, hogy Andaluziában jelenleg két rabló banda kóborol, s hogy a kormány minden lépést megtett azok szét rontására és elfogásán.

— Az oekumenikus zsinat épen úgy mint a trienti háromféle ülésekkel fog birni, u. m: nyilvános fehérvilágos, és titkos ülésekkel. A nyilvános és fehérvilágos ülésekben részt fognak venni a catholikus hatalmasságok követei, s mind kettőben jogok leendő meghatalmazottak óhaját a zsinattal közölni. A titkos ülésekben csupán a püspöki személyek vehetnek részt, a követei nem, s az illető hatalmakat ezekben egy odaváló püspök képviselendi.

— Brüsseli hivatalos körökben mint biztos hírt állítják, hogy Franciaország és Belgium közt a vasuti kérdés tárgyában valahára végleges egyesség jött létre. Az egyiptomi alkirály jul. 4-én reggel utazott el innen Párison keresztül Eaux-Bonnesba.

— Londonban a felsőháznak az ir egyházbill felett tartott bizottmányi ülése a kormányra nézve a vereségének hosszú sorát képezi. A két első ülésben ugyan nem igen történtek olyan jelentékeny változtatások, hogy azokból következményteljes véleménykülönbségek fejlődhetek volna ki, de a harmadik ülésen már olyasmik fordultak elő, miktől úgy a kormány, mint az alsóház megfogja tagadni beleegyezését. Lord Clancarty módosítványa szerint a mostani érsek és püspökök a jelenlegi sorrend szerint megtartják felsőházi üléseiket, s a peerség a főpapokra nézve csak akkor szűnik meg, ha Irlandban már csak az ezen törvény szentesítése után kinevezett püspökök fognak lenni. — Az ir lelkeseknek fizetése, bizonyos egyházi jövedelemadónak vannak alá vetve, miket az egyházi bizottságoknál kell felizetni, vagy a legtöbb esetben ezek lerovatnak, s egyházi czélokra fordítatnak. A peterhorughi püspök ezen adót jövőben megszüntetendőnek óhajtottta A kormány azonban az indítványt elvetette, s azon adók az egyházak javára ezentul is be fognak szedetni. A peterhorughi püspök azon indítványa is megbukott, hogy az ir lelkesek legesekélyebb fizetése 200 font sterlingben állapítsassék meg. Az uj

egyházi testületek, valamint az egyházi törvényhatóság megszüntetése felől szóló határozványok feletti tárgyalások elhalasztattak. Mután a ház a 24 első, egymással összefüggésben levő pontot kissébb s nagyobb változtatásokkal elfogadta, — elnapolta magát.

— Konstantinápolyból a „Herald“ július 5-ikéről Mustafa Fazil basának tárczanélküli miniszteré lett kinevezetésest jelentü.

— Garibaldi Capreráról Lobbiahoz a következő sorokat intézte:

„Urága Lobbia! Megkímélte a harcmezőn az ellenség, ágyutól hol önnök rettenthetetlen magaviselete a legszebb fényben tündette elő magát, egy orvgyilkos törének esett ön áldozatul, mivel ön Olaszország megbecsületét iránti lenézését, azok erkölestelenségének és elvetemedtségének megvetését, mit épen azok, kiknek a nép előtt jó példával kellene elől menni, követnek el, — nyíltan kifejezte. Korunk mondhatni a Borgiák kora, és miképen is lehetne a más, a Borgiák utódai védelmezőinek és barátainak befolyása alatt. Örvendek önnel együtt testvérem, hogy önt és rettenthetetlen bátorságát a gondviselés Olaszország és barátai számára megtartotta: Garibaldi.

Legujabb.

— Bécs, jul. 6. — A delegatio megnyitása véglegesen jövő vasárnap déli 12 órára van határozva.

— Kragujevac, jul. 6. Az alkotmánytervben el van határozva a miniszterfelelőség, a bírák függetlensége, minden polgár egyenlősége, a községek önkormányzata, és az igazságszolgáltatásnak a közigazgatástól való elválasztása. A skuptsina minden évben összehívatik, s a törvényhozási hatalmat a fejedelmel és a senatussal osztja meg. A skuptsina beleegyezése nélkül a kormánynak kölesönöket kötni nem szabad.

— Páris, jul. 6. Tegnap ismét 49 választás igazoltatott. Az államminiszternek tegnap a császárral hosszas értekezése volt.

— Madrid, jul. 6. A köztársasági Castellar, Feguerát és Pimargall elhatározták, hogy a nekik a progressisták által kínált külügyministeri tárczát nem fogadják el.

— Páris, jul. 6. A ministerválságról ke-rengő hírek minden valószínűséget nélkülöznek.

Közgazdaszat.

— Bank pénztár jegyek forgalma: A június hó utolsó napjáról előtűnk fekvő kimutatások szerint, e hó 1-ig forgalomban voltak pénztári jegyek. Az Anglo-ausztrian bank részéről 8,065,700ft. (tehát 607,500 fittal több mint május hó végén), a bécsi kereskedelmi bank részéről 1,947,900 ft. (tehát 170,200 fittal több mint május végén), s a generalbank részéről 1,257,300 ft. (tehát 926,700 fittal több mint május végén voltak forgalomban.

— Lapunk 4-ik számában, újdonságok rovata Kút vizsgálat cím alatt, a C. pontban elől olvasandó: „Állítólag 28 öl mély artéziai kút, a próba mérések nyomán csak 21 öl és 5 láb mélységűnek találtatott, a hiányzó 6 öl és 1 láb mélység pedig vagy fővénnyel van eltelve, vagy ugyanazon mélységmennyiség nines kiesőveze,“ sat

Bécsi tőzsde jul. 7. cs. arany 5.94, ezüst 121.90.

Hirdetés.

Értesítés.
Van szerkesztő tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Kávécsarnoki helyiséget

a bádogosüzeti Scheer-féle házhoz a sasutczai Csanak-házba tettem át, s azt a legújabb és legkényelmesebben berendeztem. — Kifünö minőségű kávéházi italok, u. m. te-hé- és fe-kete-kávé, punacs-thea és emegek, mindenkor kaplatók e helyiségben. — Főörök-véssem leendő a közönség pártolását a pontos kiszolgáltság s az italok jó minősége által folytonosan kiérdemelné. — Ki is irálatemet a n. é. közönség pártoló figyelmébe ajánlom.

Tuscher Jánosné,
előbb G. G. z. m. a. n. é.

9. 5-5